

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: 4P/44/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6618204113
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 09. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mikuláš Géczi
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2018:6618204113.2

Uznesenie

Okresný súd Lučenec vo veci starostlivosti o maloleté dieťa B. zast. Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov P., trvale bytom C. t. č. bytom v zariadení núdzového bývania - Občianske združenie Za dôstojný život, ul. M.c a W., trvale bytom C., t. č. v Ústave na výkon trestu odňatia slobody - Kráľová, Sládkovičova 80, P.O.BOX 109, Banská Bystrica 5, o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec na nariadenie neodkladného opatrenia - zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti starého otca C., trvale bytom P. takto

rozhodol:

I. n a r i a d ť u j e neodkladné opatrenie, ktorým z v e r u j e maloleté dieťa B. do náhradnej osobnej starostlivosti starého otca C., ktorý bude vykonávať osobnú starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný rozvoj maloletého dieťaťa a v bežných veciach ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok namiesto rodičov.

II. Matka P. j e p o v i n n á prispievať na výchovu a výživu maloletého B.X mesačným výživným vo výške 30% zo sumy životného minima na neploleté a nezaopatrené dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitných predpisov, počnúc dňom doručenia tohto neodkladného opatrenia opakovane do budúca vždy do 25. dňa kalendárneho mesiaca vopred, na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec.

III. Otec W. j e p o v i n n ý prispievať na výchovu a výživu maloletého B. mesačným výživným v o výške 30% zo sumy životného minima na neploleté a nezaopatrené dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitných predpisov, počnúc dňom doručenia tohto neodkladného opatrenia opakovane do budúca vždy do 25. dňa kalendárneho mesiaca vopred, na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec.

o d ō v o d n e n i e :

1. Dňa 13.09.2018 Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec (ďalej len „úrad“) doručil súdu návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadal zveriť maloleté dieťa B. do náhradnej osobnej starostlivosti starého otca C.2. V podanom návrhu uviedol, že rozhodnutím Okresného súdu Lučenec, č.k. 7P/42/2016 zo dňa 31.10.2016, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 21.11.2016, bol maloletý B. zverený do osobnej starostlivosti otca W.. Zo vzťahu pána K. a matky maloletého dieťaťa P. pochádzajú aj deti M. K., nar. XX.XX.XXXX, K. Tieto maloleté deti boli vyššie uvedeným rozsudkom zverené do osobnej starostlivosti matky. Zároveň nad výchovou maloletých detí bol určený dohľad. Na základe uvedeného tunajší úrad vykonával opatrenia sociálnoprávnej ochrany v domácnosti otca ako aj v domácnosti matky.

3. Dňa 27.04.2018 Okresný súd Lučenec č.k. 3T/57/2018 vydal voči obvinenému otcovi W. trestný rozkaz, ktorým sa menovaný uznal za vinného zo spáchania prečinu zanedbania povinnej výživy a bol odsúdený na trest odňatia slobody v trvaní 12 mesiacov nepodmienečne. Uznesením vydaným Okresným súdom Lučenec č.k. 3T/57/2018 zo dňa 14.06.2018 bol odsúdenému W. povolený odklad výkonu nepodmienečného trestu odňatia slobody do 11.08.2018. Dňa 05.09.2018 tunajší úrad vykonal

pohovor s otcom maloletého B. V rozhovore pán K. uviedol, že maloletý B. od septembra 2018 navštevuje 5. ročník Základnej školy L. Novomeského, Lučenec. Maloletému zakúpil potrebné školské pomôcky. Uviedol, že počas jeho výkonu trestu odňatia slobody chce, aby sa o maloletého postaral C., starý otec (z matkinej strany). Dňa 06.09.2018 tunajší úrad telefonicky kontaktovalo obvodné oddelenie PZ Lučenec, ktoré oznámilo, že toho istého dňa bol W. zadržaný políciou z dôvodu, že mal nastúpiť na výkonu trestu odňatia slobody. V tejto súvislosti tunajší úrad kontaktoval dňa 06.09.2018 starého otca maloletého dieťaťa pána C. ktorý sa v ten istý deň dostavil na úrad. Starý otec bol oboznámený so situáciou, t.j. že W. bol zadržaný políciou a vzhľadom na túto situáciu je potrebné maloletému B. poskytnúť náležitú starostlivosť. V rozhovore pán C. uviedol, že on sa o maloletého B. postará a maloletý bude u neho bývať, pretože takto sa dohodli aj s jeho otcom W.. Starý otec uviedol, že maloletého prevezme po vyučovaní v škole a z bytu otca mu zoberie všetky veci osobnej potreby.

4. Dňa 07.09.2018 tunajší úrad vykonal sociálne šetrenie v domácnosti starého otca C.. Menovaný je zamestnaný v Meste Lučenec ako koordinátor terénnych pracovníkov, s príjmom cca 408,-eur mesačne. Býva v rodinnom dome, ktorý je vo vlastníctve SPOOLu. V spoločnej domácnosti s ním žije jeho družka J. a ich spoločný syn M. V dome sa nachádza kuchyňa a 2 izby, špajza a kúpeľňa s WC. Izby sú kompletne zariadené a domácnosť je vybavená základnými elektrospotrebičmi. Maloletý B. má lôžko v menšej izbe nachádzajúcej sa vedľa obývacej izby. Pri rodinnom dome sa nachádza aj menšia záhrada, kde rodina pestuje zeleninu. V čase sociálneho šetrenia domácnosť disponovala dostatkom potravinových zásob a hygiena domácnosti je na dobrej úrovni. V dome je zavedená voda aj el. energia. Vykurovanie domácnosti je zabezpečené pevným palivom aj el. energiou. Starý otec uviedol, že s maloletým B. majú dobrý vzťah, maloletý ho často navštevuje a zvykol u neho zostať aj na noc. Maloletý dobre vychádza aj s ostatnými členmi rodiny. Podľa slov starého otca, sa však maloletý B. zle správa k svojej matke, čo môže byť dôsledok vplyvu otca na maloletého. V závere rozhovoru starý otec uviedol, že je ochotný maloletému B. zabezpečiť potrebnú starostlivosť.

5. Dňa 16.08.2018 sa matka maloletého dieťaťa, P. vyjadrila, že v prípade nástupu otca do VTOS, maloletému B. neposkytne osobnú starostlivosť z dôvodu, že predovšetkým maloletý to nechce a z dôvodu, že súrodenecké vzťahy medzi maloletým B. a jeho súrodencami sú napäté. Toho istého dňa sa aj mal. B. vyjadril, že k mame v žiadnom prípade nepôjde. Radšej pôjde k starému otcovi alebo do detského domova. Matka maloletého v súčasnosti žije na adrese zariadenia núdzového bývania: OZ Za dôstojný život, Vajanského 17, Lučenec, spolu s mal. deťmi A. Menovanej a jej maloletým deťom sa poskytuje pomoc v hmotnej núdzi vo výške 80,50 eur mesačne, vypláca sa jej prídavok na 4 deti vo výške 94,72 eur mesačne a náhradné výživné v sume 28,08 eur mesačne na maloletého K., na každé dieťa zvlášť. Matka sa zúčastňuje aktívnych prác.

6. Sociálnym šetrením bolo zistené, že otec maloletého B. sa z dôvodu nástupu na výkon trestu odňatia slobody nemôže starať o svoje maloleté dieťa. Matka maloletého zo subjektívnych dôvodov, hlavne z dôvodu predchádzania konfliktným situáciám medzi ňou a maloletým B., neprevezme do osobnej starostlivosti.

7. Úrad na základe dostupných informácií a prešetrených skutočností zistil, že výlučnú osobnú starostlivosť maloletému v súčasnosti zabezpečuje starý otec maloletého dieťaťa C., ktorý maloletému vytvára stabilné výchovné prostredie a maloletý má k nemu vytvorené pozitívne citové väzby. Preto zverenie maloletého B. do náhradnej osobnej starostlivosti starému otcovi C. je podľa úradu za súčasnej situácie najvhodnejším opatrením. Pán C. má vytvorené vhodné podmienky pre výchovu a starostlivosť, vie adekvátne reagovať na potreby dieťaťa a prejavuje zodpovedný postoj k povinnostiam voči maloletému. Spôsobom svojho života zaručuje, že náhradnú starostlivosť bude vykonávať v najlepšom záujme dieťaťa. Starý otec zároveň súhlasí so zverením maloletého B. do jeho opateru a aj podľa vyjadrenia rodičov maloletého je toto najvhodnejším riešením. Týmto spôsobom budú zachované kontakty maloletého s rodinou.

8. Rodičom maloletého dieťaťa úrad navrhujeme určiť výživné v minimálnom rozsahu rovnajúceho sa 30 % zo sumy životného minima na nepľnoleté nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona, vždy do 25. dňa kalendárneho mesiaca vopred, opakovane do budúca na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec.

9. Podľa § 2 ods. 1, 2 Civilného mimosporového poriadku (ďalej „CMP“), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len "účastník") a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

10. Podľa § 324 ods. 1, 2, 3 Civilného sporového poriadku (ďalej „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie. Na konanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je príslušný okresný súd. Neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

11. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

12. Podľa § 325 ods. 2 CSP neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby a) poskytla aspoň časť pracovnej odmeny, ak ide o trvanie pracovného pomeru a navrhovateľ zo závažných dôvodov nepracuje, b) zložila peňažnú sumu alebo vec do úschovy na súde, c) nenakladala s určitými vecami alebo právami, d) niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala, e) nevstupovala dočasne do domu alebo bytu, v ktorom býva osoba, vo vzťahu ku ktorej je dôvodne podozrivá z násillia, f) nevstupovala alebo iba obmedzene vstupovala do domu alebo bytu, na pracovisko alebo iné miesto, kde býva, zdržiava sa alebo ktoré pravidelne navštevuje osoba, ktorej telesnú integritu alebo duševnú integritu svojim konaním ohrozuje, g) písomne, telefonicky, elektronickou komunikáciou alebo inými prostriedkami úplne alebo čiastočne nekontaktovala osobu, ktorej telesná integrita alebo duševná integrita môže byť takým konaním ohrozená, h) sa na určenú vzdialenosť nepribližovala alebo iba obmedzene približovala k osobe, ktorej telesná integrita alebo duševná integrita môže byť jej konaním ohrozená.

13. Podľa § 329 ods. 1 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu strán a bez nariadeného pojednávania.

14. Podľa § 329 ods. 2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

15. Podľa § 366 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

16. Podľa § 45 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „zákon o rodine“), ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

17. Podľa § 45 ods. 2 zákona o rodine, pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady.

18. V zmysle § 45 ods. 3 zákona o rodine, v rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

19. Na základe § 45 ods. 4 zákona o rodine, osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu

maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

20. Podľa § 45 ods. 6 a 7 zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stýkať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd. Vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.

21. Podľa § 45 ods. 8 zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa. Ak je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti podľa odseku 2 druhej vety osobe, ktorá nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, súd povinnému uloží povinnosť, aby výživné poukazoval tejto osobe; úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nemá v tomto prípade právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa. Po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu.

22. V zmysle § 47 ods. 1 zákona o rodine, náhradná osobná starostlivosť zaniká

- a) dosiahnutím plnoletosti dieťaťa,
- b) smrťou maloletého dieťaťa,
- c) smrťou osoby, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti,
- d) právoplatným rozhodnutím súdu o zániku dôvodu, pre ktorý bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti,
- e) právoplatným rozhodnutím súdu o zrušení náhradnej osobnej starostlivosti,
- f) rozvodom manželov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti podľa § 46.

23. V konaní o nariadenie neodkladného opatrenie pre krátkosť času, ktorý zákonodarca ukladá súdu na rozhodnutie vo veci, nemôže súd v zásade vykonávať dokazovanie v relevantnom rozsahu, a preto vychádzal len z obsahu z návrhu, k nemu priložených listinných dôkazov a pripojeného spisu tunajšieho súdu sp. zn. 7P/42/2016.

24. Z pripojeného spisu tunajšieho súdu sp. zn. 7P/42/2016 mal súd preukázané, že rozsudkom Okresného súdu Lučenec č.k. 7P/42/2016-45 zo dňa 31.10.2016 bol maloletý B. zverovaný do osobnej starostlivosti otca W.. Matka P. bola zaviazaná prispievať na výživu maloletého syna minimálnym výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima na neploleté nezaopatrené alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného predpisu, splatného k rukám otca vždy do 25. dňa toho ktorého mesiaca vopred.

25. Otec bol trestným rozkazom tunajšieho súdu č. k. 3T/57/2018 zo dňa 27.04.2018 uznaným za vinného zo spáchania prečinu zanedbania povinnej výživy, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody v trvaní 12 trvaní mesiacov nepodmienečne. Uznesením č.k. 3T/57/2018 zo dňa 14.06.2018 bol odsúdenému W. povolený odklad výkonu nepodmienečného trestu odňatia slobody do 11.08.2018. Dňa 05.09.2018 úrad vykonal pohovor s otcom maloletého, ktorý uviedol, že počas jeho výkonu trestu odňatia slobody chce, aby sa o maloletého postaral C., starý otec (z matkinej strany).

26. Dňa 06.09.2018 úrad telefonicky kontaktovalo obvodné oddelenie PZ Lučenec, ktoré oznámilo, že toho istého dňa bol W. zadržaný políciou z dôvodu, že mal nastúpiť na výkonu trestu odňatia slobody. V tejto súvislosti úrad kontaktoval dňa 06.09.2018 starého otca maloletého dieťaťa pána C., ktorý sa v ten istý deň dostavil na úrad. Starý otec uviedol, že sa o maloletého B. postará a maloletý bude u neho bývať, pretože takto sa dohodli aj s jeho otcom W.

27. Úrad vykonal v domácnosti starého otca C. sociálne šetrenie, ktorým zistil, že starý otec maloletého má vytvorené vhodné podmienky na starostlivosť o maloletého. Maloletý B. súhlasil s tým, že počas doby výkonu trestu odňatia slobody otca bude žiť v domácnosti starého otca. K matke odmietol ísť, zároveň aj matka odmietla maloletého B. prevziať s odôvodnením, že nemá s maloletým B. dobrý vzťah, rovnako ani jeho súrodenci.

28. Z vyššie uvedených skutočností mal súd preukázané, že v súčasnosti je potrebné bezodkladne upraviť pomery maloletého dieťaťa, nakoľko otec, ktorý maloletému do nástupu výkonu trestu odňatia slobody zabezpečoval starostlivosť, mu túto starostlivosť po dobu výkonu uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody poskytovať nemôže. Otec úradu vopred oznámil, že o maloletého sa bude počas jeho neprítomnosti starať starý otec maloletého, ktorý s tým súhlasil. Maloletý B. tiež súhlasil, že počas neprítomnosti otca bude v starostlivosti starého otca, kde má vytvorené vhodné podmienky pre jeho výchovu ako aj výživu. Na základe uvedeného súd preto upravil pomery maloletého B. tak, že ho zveril do starostlivosti starého otca C., ktorý mu bude namiesto rodičov poskytovať všestrannú starostlivosť a opateru. Zároveň súd neodkladným opatrením uložil otcovi W. ako aj matke P. povinnosť prispievať na výživu maloletého B. výživným v nevyhnutnej miere.

29. Súd mal za to, že vzhľadom na skutočnosti uvedené v návrhu na začatie konania, osobitné konanie o zverenie maloletého B. do náhradnej osobnej starostlivosti starého otca C. nie je potrebné. Preto súd v neodkladnom opatrení neuviedol obdobie jeho trvania, a teda rozhodol neodkladným opatrením ako konečným rozhodnutím.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Lučenec, Dr. Herza 14, 984 37 Lučenec.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 62 ods. 1, 2 CMP je odvolanie možné odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav vecí. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 CMP v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Podľa § 64 CMP zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Podľa § 65 CMP odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu.

Podľa § 66 CMP odvolací súd nie je odvolacími dôvodmi viazaný.

Podľa § 67 CMP na vady konania pred súdom prvej inštancie prihliada odvolací súd, len ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Podľa § 367 ods. 3 CMP uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.